

DE MINISTER VAN JUSTITIE

BELEIDSCEL

**TWEEDE PROTOCOL INZAKE DE WERKLASTMETING
EN DE STATISTIEK BIJ DE HOVEN EN RECHTBANKEN**

I. VOORGAANDEN

1. Protocol van 4 juni 2008 "project werklastmeting bij de hoven en rechtbanken"

Op 4 juni 2008 werd een eerste protocol over de werklastmeting bij de hoven en de rechtbanken - dat is gevoegd als **bijlage 1** bij dit document - afgesloten tussen de volgende partijen:

- de toenmalige minister van Justitie, de Heer Jo Vandeurzen,
- de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie optredend als voorzitter van de (uitgebreide) Vaste Vergadering van Korpschefs van de Zetel (hierna Vaste Vergadering), de heer Ghislain Londers,
- de toenmalige eerste voorzitter van het arbeidshof te Antwerpen, mevrouw Beatrice Homans,
- de toen aangestelde magistraat- projectleider "werklastmeting bij de hoven en rechtbanken" (hierna magistraat-projectleider), mevrouw Lola Boeykens,
- de voorzitter van het directiecomité van de FOD Justitie, de heer Alain Bourlet, bijgestaan door de toenmalige directeur-generaal van het Directoraat-Generaal Rechterlijke Organisatie, de heer Claude Cheruy, en de toenmalige directeur van de stafdienst ICT, de heer Dirk Minnaert
- de voorzitter van de Commissie voor de Modernisering van de Rechterlijke Orde (hierna C.M.R.O.), de heer Jean-Paul Janssens
- de toenmalige voorzitter van het Beheerscomité Informatica van de Rechterlijke Orde (hierna B.I.R.O.), de heer Hans Van Bossuyt
- de toenmalige eerste voorzitter van het hof van beroep te Antwerpen, de heer Christian De Vel
- de eerste voorzitter van het hof van beroep te Bergen, de heer Jean-Louis Franeau.

Dit protocol gold met ingang van **september 2008 tot eind 2009** en had als onderwerp **de ontwikkeling en implementatie van een werklasmmeetinstrument voor alle rechtscolleges en personeelsleden (magistraten en niet-magistraten) van de hoven en de rechtbanken**, en dit in verwijzing naar artikel 352bis Ger.W. en de aanbevelingen van een haalbaarheidsstudie van de KU Leuven en de Université de Liège van 2007. Dit werklasmmeetinstrument moest toelaten te komen tot:

- een meer evenredige verdeling van personele middelen over de hoven en de rechtbanken
- meer uniforme en efficiënte werkprocessen en werkwijzen

Tegen eind 2009 werden drie concrete resultaten verwacht:

1. een **concreet uitgewerkt voorstel van een orgaan dat als vertegenwoordiger van de korpschefs van alle hoven en rechtbanken en als aanspreekpunt van de minister geldt** betreffende, onder meer, het optimaliseren van de werkprocessen en de organisatie van de rechtscolleges, overeenkomstig de aanbevelingen van de wetenschappelijke studie uitgevoerd door de KU Leuven en de Université de Liège. Dit voorstel betreft de samenstelling, de bevoegdheden en de procedures en wordt als dusdanig opgesteld dat het de basis kan vormen voor wetgevende initiatieven terzake.
2. een **voorstel van generiek werklasmmeetinstrument** waarin de krijtlijnen van dergelijk instrument voor alle hoven en rechtbanken zijn vastgelegd.
3. een **eerste uitgewerkt resultaat van een werklasmmeting** in de hoven van beroep.

Het protocol van 4 juni 2008 deed hiertoe beroep op het engagement, de middelen en de know-how van voormelde partijen. Het bevatte **de gemaakte afspraken** en de wederzijdse verwachtingen en verbintenissen van de partijen. Het vormde **geen verbintenis in de juridische zin van het woord**, maar een door de partijen opgestelde tekst om twijfels of onduidelijkheden weg te nemen inzake de respectieve verwachtingen, de inbreng en de voort te brengen producten.

De **Vaste Vergadering** werd aangeduid als het overkoepelend orgaan dat de korpschefs van alle hoven en rechtbanken vertegenwoordigde en dat fungeerde **als aanspreekpunt van de minister van Justitie**.

Tevens werd in uitvoering van dit protocol een **Vast Bureau Statistiek en Werklasmmeting** (hierna V.B.S.W.) bij de Vaste Vergadering opgericht, dat onder leiding staat van een **magistraat-projectleider**. Het V.B.S.W. werd belast met het genereren van statistieken en de implementatie, de coördinatie en het beheer van het werklasmmeetinstrument.

In het protocol van 4 juni 2008 werd verder bepaald dat de **FOD Justitie** aan de Vaste Vergadering en het V.B.S.W. een **aantal mensen en middelen** ter beschikking zou stellen. Tevens zou de FOD Justitie informeren over alle materies inzake werklasmmeting en voorzien in de nodige opvolging en ondersteuning op vlak van ICT en personeel.

Tevens verbond de **C.M.R.O.** er zich in dit protocol toe bijstand te bieden aan dit project, in het bijzonder m.b.t. de methodologie, hiertoe voldoende middelen vrij te maken (waaronder 2 vte) en het product van haar werkzaamheden over te maken aan het V.B.S.W.. Hiertoe werden concrete werkafspraken gemaakt tussen het V.B.S.W. en de C.M.R.O in een **partnerschapsovereenkomst dd. 2 oktober 2008.**

Het **BIRO** zou conform dit protocol instaan voor een uniforme codering van noodzakelijke data voor statistiek en werklastmeting en automatische generering op termijn door informaticatools.

Voor de concrete ontwikkeling en implementatie van de werklastmeting in de hoven van beroep, bepaalde het protocol van 4 juni 2008 dat beroep werd gedaan **op twee pilotsites**, met name de hoven van beroep te **Antwerpen en te Bergen.**

In de **punten 1, 2, 3 en 4** van het protocol van 4 juni 2008 werden al deze elementen samen met een aantal krijtlijnen over de **operationalisering** van het werklastmeetinstrument, de **communicatie** en de congruentie met het werklastmeetinstrument bij het Openbaar Ministerie verder in detail uitgeschreven.

Tevens preciseerde het protocol van 4 juni 2008 **onder punt 4.10** dat de minister van Justitie de methodologie en de resultaten van een werklastmeetinstrument, na overleg met de Vaste Vergadering goed- of afkeurt. Tevens bevatte dit punt een aantal afspraken over de **verantwoording die van de hoven en rechtbanken** werd verwacht omtrent de te besteden middelen, met name:

- een **jaarlijks activiteitenverslag** van de Vaste Vergadering waarin ook het V.B.S.W. over de voortgang van haar werkzaamheden rapporteert
- een regelmatige -en dit minimaal om de zes maanden – **voortgangsstaat** van het project t.a.v. de minister van Justitie en andere justitiële actoren via participatie aan het Begeleidingscomité werklastmeting

Ten slotte voorzag het protocol in een **evaluatie van de regeling, ten laatste eind 2009.** Op basis hiervan zou de minister van Justitie de geïnvesteerde middelen herbekijken en kon overwogen worden om de structuur en de personele omkadering een wettelijke basis te geven in de vorm van een gemeenschappelijke steundienst voor de hoven en rechtbanken.

2. Uitvoering en evaluatie van het protocol van 4 juni 2008

2.1. *Uitvoering*

Bij brief van **29 december 2009** heeft de minister van Justitie, de heer Stefaan De Clerck via de voorzitter van de Vaste Vergadering, de heer Ghislain Londers, een **eerste tussenvoorstel** ontvangen houdende oprichting van een **College van de Zetel.**

Dit werd aangevuld met een tweede nota overgemaakt op 18 maart 2010, waarin tevens wordt voorgesteld om te spreken van een College "van hoven en rechtbanken".

Met betrekking tot de uitvoering van het luik betreffende het voorstel van generiek werklustmeetinstrument en het eerste uitgewerkt resultaat van een werklustmeting in de hoven van beroep wordt verwezen naar de nota van 31 maart 2010 van het V.B.S.W. die gevoegd wordt als bijlage 2 aan dit protocol.

Met betrekking tot de uitvoering van het luik statistiek wordt verwezen naar de nota van 24 maart 2010 van het V.B.S.W. die gevoegd wordt als bijlage 3 aan dit protocol.

2.2. Evaluatie

Uit de voorliggende verslagen blijkt **de volgehouden inzet van alle partners** betrokken bij het eerste protocol van 4 juni 2008 om het project werklustmeting en statistiek te doen slagen en de overeengekomen engagementen maximaal na te komen.

Hoewel **de vooropgestelde timing** die voorzag in de aanlevering van een voorstel van generiek werklustmeetinstrument en een eerste uitgewerkt resultaat in de hoven van beroep tegen eind 2009 **niet is gehaald**, blijkt uit voorliggende verslagen **dat objectieve en gegronde redenen** hieraan ten grondslag liggen, die ondermeer te maken hebben met vertragingen bij de opstart van de werkzaamheden en de tijd die nodig is om te komen tot een degelijke en met het terrein overlegde methodologie en aanpak. Er dient evenwel vastgesteld dat de wil en de inzet blijvend aanwezig is geweest om **binnen de mogelijkheden en met de beschikbaar gestelde mensen en middelen een maximale vooruitgang te realiseren**.

De minister van Justitie **herbevestigt de blijvende prioriteit die aan de werklustmeting moet worden gegeven, zowel op korte als lange termijn**. Een professionele en objectieve bepaling van personeelsbehoeften is immers noodzakelijk om te kunnen komen tot een meer evenredige verdeling van personele middelen over de hoven en de rechtbanken. Hetzelfde geldt voor de noodzaak aan meer uniforme en efficiënte werkprocessen.

Op **korte termijn** wordt het bestaan van een werklustmeetinstrument ondermeer relevant in het kader van de tijdelijke wetten ¹ die bij de hoven van beroep voorzien in **raadsheren in overtal** en die bij wetten van 21 en 22 december 2008 verlengd zijn tot december 2010 onder de voorwaarde dat er na die periode slechts kan benoemd worden op de plaatsen in overtal, "indien de Koning daartoe beslist bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, genomen op basis van een evaluatie aan de hand van een meting van de werklust van de hoven van beroep op grond van een uniform registratiesysteem en uiterlijk voor het verstrijken van deze periode. Bij ontstentenis van beslissing, verdwijnen de overtallen naar gelang er plaatsen openvallen."

---

¹ Zie de Wetten van 29 november 2001, 14 december 2004, 10 augustus 2005, 20 december 2005 en 12 maart 2007, verlengd bij wetten van 21 en 22 december 2008 tot december 2010

Ook bij de vooropgestelde uitdoving van het tijdelijk systeem van de aanvullende kamers in de hoven van beroep en de eventuele vervanging **door een structurele oplossing om de achterstand weg te werken**, zal de werklastmeting een belangrijk element in het debat zijn. Hoewel op dat ogenblik pas de eerste meetresultaten voor de hoven bekend zullen zijn en er nog opvolgingsmetingen nodig zullen zijn, zullen deze gegevens reeds een belangrijke signaalfunctie hebben bij de beoordeling van de noodzaak tot aanpassing van de personeelskaders en/of werkprocessen.

Op **lange termijn** vormt de werklastmeting een **onmisbare schakel** bij de noodzakelijke hervormingen **van het beheer van Justitie**, waarvan een aantal krachtlijnen binnen de Regering werden vastgelegd op 31 maart 2010 en navolgend zijn gevalideerd in een **politiek akkoord van 21 april 2010**. Centraal staat een meer autonoom beheer in handen van de magistratuur via decentralisatie, integraal management en schaalvergroting, gekoppeld aan een modern management en een efficiënt verantwoordingssysteem. Dit moet ondermeer toelaten om via een beter beheer en inzet van de beschikbare mensen en middelen, de dienstverlening voor de rechtszoekende en de interne werkomgeving en werkprocessen voor de professionelen, te optimaliseren.

Eenzelfde prioriteit dient te worden gegeven aan de **verdere uitbouw en optimalisering van de statistieken** van de hoven en rechtbanken, vermits de beschikking over objectieve en geuniformiseerde data een onmisbaar beleids- en beheersinstrument vormt.

II. VOORWERP VAN DIT PROTOCOL

Er wordt op **25 juni 2010** een **tweede protocol** afgesloten over het project van de werklastmeting en de statistiek bij de hoven en de rechtbanken onder de hierna bepaalde voorwaarden, **dat uitwerking heeft vanaf 1 januari 2010**. Voor daartoe aangeduide aangelegenheden blijven de bepalingen van het protocol van 4 juni 2008 gelden dat voor deze onderdelen één en ondeelbaar geheel met dit protocol vormt.

1. Betrokken partijen

Dit protocol wordt afgesloten tussen:

- de minister van Justitie, de heer Stefaan De Clerck
- de voorzitter van de Vaste Vergadering, de heer Ghislain Londers

De volgende bij het project betrokken partners treden toe tot het protocol:

- de magistraat- projectleider, de heer Eric Beaucourt,
- de voorzitter van het directiecomité van de FOD Justitie en tevens waarnemend directeur-generaal van het Directoraat-Generaal Rechterlijke Organisatie, de heer Alain Bourlet, bijgestaan door de waarnemend directeur van de stafdienst ICT, de heer Marc Martel,

- de vice-voorzitter van de Commissie voor de Modernisering van de Rechterlijke orde , de heer Jean-Paul Janssens

De hoven en rechtbanken die, in het kader van de uitvoering van dit protocol aanvaarden om te fungeren als pilotsite, worden door het enkele feit van die aanvaarding en na schriftelijke bevestiging ervan aan de minister van Justitie en de Vaste Vergadering geacht toe te treden tot alle bepalingen van dit protocol, waarvan de voorzitter van de Vaste Vergadering hen voorafgaand in kennis zal hebben gesteld.

2. Duur van het protocol

Het protocol heeft uitwerking **vanaf 1 januari 2010 en geldt voor een periode van drie jaar.**

Uiterlijk drie maanden voor de einddatum wordt dit protocol opnieuw geëvalueerd, of eerder wanneer één van de ondertekenende partijen daarom vraagt.

Bij gebrek aan uitdrukkelijke opzeg door de minister van Justitie of de Vaste Vergadering of intrekking door een partner van diens toetreding, de vervanging door een nieuw protocol of een andere regelgeving voor de einddatum, wordt dit protocol na het verstrijken van deze datum onder dezelfde voorwaarden telkens stilzwijgend verlengd met één jaar, met een maximum van drie jaar.

3. Onderwerp

Het voorliggend protocol omvat **twee luiken: het luik “Werklastmeting” en het luik “Statistiek”.**

Met dit protocol (her)bevestigen de ondertekenende partijen hun wil om elk van hun kant verder bij te dragen tot de verdere ontwikkeling en implementatie van de werklastmeting en de statistiek voor de hoven en rechtbanken.

Dit protocol bevat **de afspraken** omtrent de voortzetting van deze projecten, de wederzijdse verwachtingen, de verbintenissen en de inbreng van de ondertekenende partijen, de voort te brengen producten en het vooropgestelde tijds kader. Het is geen verbintenis in de juridische zin van het woord.

De **afgesproken tijds kaders zijn richtinggevend** in functie waarvan de politieke overheid een inschatting kan maken van de te verwachten resultaten, **doch partijen verbinden er zich toe deze maximaal te respecteren.** In geval van vertraging van de werkzaamheden brengt het V.B.S.W. hierover **regelmatig verslag** uit aan de Vaste Vergadering, het begeleidingscomité en de minister van Justitie. Dit moet de overheid toelaten de voortgang van het project blijvend te evalueren en desgevallend bij te sturen na overleg met de Vaste Vergadering en het V.B.S.W..

3.1. Luik "werklastmeting"

Dit protocol herneemt de keuze in het protocol van 4 juni 2008 om de implementatie in de verschillende geledingen stapsgewijs en modulair aan te pakken. Terzelfdertijd wordt van de Vaste Vergadering en het V.B.S.W. het engagement gevraagd om binnen de grenzen van de personele en materiële middelen de werklastmeting maximaal en parallel in de verschillende geledingen op te starten.

In een eerste fase worden volgende concrete resultaten verwacht:

- een model van generiek werklastmeetinstrument voor de hoven van beroep;
- een eerste concreet resultaat van werklastmeting in de hoven van beroep;
- de opstart van de werklastmeting voor de arbeidsrechtbanken, te beginnen met de ontwikkeling van een model van generiek werklastmeetinstrument en de voorbereiding van de eerste metingen in de daartoe geselecteerde pilotsites.

Hoewel de eerste uitgewerkte resultaten slechts voorlopig zijn, in de zin van hetgeen uiteengezet werd sub I.2.2., kunnen deze eerste uitgewerkte resultaten voor de hoven van beroep niettemin al een belangrijke signaalfunctie hebben, die toelaten om over te gaan tot een eerste evaluatie van de werklast van de hoven van beroep, overeenkomstig de wetten van 29 november 2001, 14 december 2004, 10 augustus 2005, 20 december 2005, 12 maart 2007 zoals verlengd tot december 2010 door de wetten van 21 en 22 december 2008, rekening houdend met het feit dat deze eerste cijfers nog zullen moeten worden bevestigd door nieuwe opvolgingsmetingen, dat de statistische gegevens van de hoven van beroep nog verder zullen moeten worden verfijnd en dat de registratie van deze gegevens nog verder zal moeten worden gsystematiseerd.

In een volgende fase worden volgende concrete resultaten verwacht:

- een model van generiek werklastmetingsinstrument voor de arbeidsrechtbanken;
- een eerste uitgewerkt resultaat van werklastmeting voor de arbeidsrechtbanken;
- de opstart van opvolgingsmetingen voor de hoven van beroep.

Voor de overige rechtscolleges maakt de Vaste Vergadering aan de minister van Justitie uiterlijk tegen eind 2010 een inventaris over, opgesteld door het V.B.S.W. met aanduiding van de voorbereidende stappen voor de opstart van de werklastmeting (model + meting) in de andere rechtscolleges (Hof van Cassatie, arbeidshoven, vredegerichten, politierechtbanken, rechtbanken van eerste aanleg, rechtbanken van koophandel). Op basis daarvan wordt **in onderling akkoord een vervolgagenda opgesteld** voor de werklastmeting in de andere rechtscolleges voor de periode 2011 – 2015, die als bijlage aan dit protocol zal worden gevoegd. Deze agenda bevat tevens de planning voor de **opvolgingsmetingen** voor de hoven en rechtscolleges waar reeds een eerste werklastmeting is verricht.

3.2. Luik "Statistiek"

Dit protocol herneemt het engagement vastgelegd in het protocol van 4 juni 2008 waarbij het V.B.S.W. de verantwoordelijkheid overneemt om de statistieken van de hoven en rechtbanken aan te maken in functie van de behoeften van de hoven en de rechtbanken, de minister van Justitie, de FOD Justitie en andere relevante gebruikers en diensten (vb. voor het verstrekken van beleidsvoorbereidend cijfermateriaal, het beantwoorden van parlementaire vragen enz...).

Daarnaast maakt de Vaste Vergadering op voorstel van het V.B.S.W. ten gepaste tijd **een voorstel van actieplan over aan de minister van Justitie**, gericht op de realisatie van uniforme, betrouwbare en objectieve statistieken, dienstig voor de diverse bestaande en toekomstige gebruiksdoeleinden (beleidsvoorbereiding, publicaties, parlementaire vragen, werklasmeting, management, wetenschappelijk onderzoek enz...). Het voorstel van actieplan wordt voorbereid door het V.B.S.W. in overleg met de bevoegde diensten van of ingesteld bij de minister en/of de FOD Justitie én het College van Procureurs-generaal (voor de aspecten die het Openbaar Ministerie aanbelangen).

Dit actieplan bevat ondermeer een overzicht van de bestaande situatie, de huidige en toekomstige behoeften en de hiertoe noodzakelijke parameters. Dit voorstel van actieplan gaat ook in op aspecten die verband houden met de centralisatie van data, de invoering en de uniforme codering van data en de aanmaak, de verwerking, de interpretatie en de toegang van de statistieken voor de verschillende gebruiksdoeleinden en gebruikers.

4. Engagements

4.1. *Van de partijen bij dit protocol*

De heer **Stefaan De Clerck**, minister van Justitie:

- zal de nodige inspanningen doen opdat de **Werklastmeting en Statistiek** voor de Zetel voort kan ontwikkeld en geïmplementeerd worden, en stelt hiertoe **de personele, materiële en financiële middelen** verder ter beschikking zoals in dit protocol bepaald voor het verder functioneren van de Vaste Vergadering en het V.B.S.W..
- engageert zich om **de verdere voorbereidingen te treffen** om aan de structuur en personele omkadering van de Vaste Vergadering en het V.B.S.W. **een wettelijke basis te geven** via de oprichting van **een College van de hoven en rechtbanken en bijhorende steundienst** in het kader van de implementatie van het politiek akkoord over de hervorming van het gerechtelijk landschap zoals door de Regering gevalideerd op 21 april 2010. Dit zal ondermeer gebeuren rekening houdende met de voorstellen die de Vaste Vergadering aan de minister van Justitie heeft overgemaakt en nog zal overmaken.

- Verbindt zich ten aanzien van de C.M.R.O. om de opdracht van **magistraat-projectleider van het VBSM van de Heer Eric Beaucourt te compenseren** zoals bepaald in bijlage 4 bij dit protocol.

De heer **Ghislain Londers**, voorzitter van de Vaste Vergadering:

- bevestigt het engagement van de Vaste Vergadering om in afwachting van de wettelijke oprichting van een College van de hoven en rechtbanken op te treden als **feitelijk orgaan, samengesteld uit korpschefs representatief voor de onderscheiden types van hoven en rechtbanken en van voorzitters van de algemene vergadering van de vrederechters en politierechters, dat fungeert als aanspreekpunt** van de minister betreffende de verdere uitvoering van het project werklasmeting en statistiek van de hoven en de rechtbanken, zoals bepaald in dit protocol.
- engageert zich om via de Vaste Vergadering **de interne overlegstructuur te versterken** op een zodanige wijze dat de medewerking maximaal wordt verzekerd van de korpschefs van de hoven en rechtbanken, alsmede van de voorzitters van de algemene vergaderingen van de vrede- en politierechters aan de opdrachten van de Vaste Vergadering en het V.B.S.W. zoals beschreven in dit Protocol, ook voor wat betreft de toegang tot en mededeling van de hiertoe relevante cijfergegevens van elk hof en elke rechtbank.
- herneemt het engagement van de Vaste Vergadering beschreven onder punt 3 van het protocol van 4 juni 2008 om in ruil voor de overgang van het betrokken personeel en bevoegdheden van de FOD Justitie, **in te staan voor het genereren, het verzamelen en het analyseren van de statistieken van de hoven en de rechtbanken** op vraag van de minister van Justitie of de FOD Justitie. Dit wordt aangevuld met het engagement om de nodige medewerking te verlenen aan de **opmaak en implementatie** van het in dit protocol **voorgestelde actieplan statistiek**.

4.2. Van de partners bij dit protocol

In hoofde van de voorzitter van het directiecomité van de FOD Justitie en tevens waarnemend directeur-generaal van de DG Rechterlijke Organisatie, **de heer Alain Bourlet**, bijgestaan door de waarnemend directeur van de stafdienst ICT de heer Marc Martel:

- hernemen de engagementen beschreven onder punt 3 van het protocol van 4 juni 2008 voor wat betreft **de overgang van het personeel en de bevoegdheden van de Cel Statistiek van de FOD Justitie naar het V.B.S.W.** en de **permanente opvolging en ondersteuning** van de betrokken actoren voor wat betreft de **ICT- en personeelsaspecten**,
- voorzien binnen de wettelijke en reglementaire bepalingen ten aanzien van het V.B.S.W. in **de mededeling van en toegang tot de gegevens** noodzakelijk voor de uitvoering van haar opdrachten beschreven in dit protocol,

- voorzien binnen de betrokken diensten van of bij de FOD Justitie, waaronder de stafdienst ICT en het Directoraat-Generaal "Rechterlijke Organisatie", in de aanduiding van tenminste **één contactpersoon die optreedt als Account Manager voor het V.B.S.W.** met betrekking tot alle vragen en problemen die verband houden met de opdrachten bepaald in dit protocol,
- garanderen een **voldoende onderhoud en instandhouding van de verschillende bestaande ICT-applicaties**, opdat de continuïteit van de uitvoering van de projecten zoals beschreven in dit protocol voldoende wordt gewaarborgd, dit ondermeer in het kader van de eventuele uitrol van en overheveling naar nieuwe, uniforme applicaties,
- zorgen voor een **continue afstemming** tussen de Stafdienst ICT en het V.B.S.W. met betrekking tot de uitrol van de werklasmeting bepaald in dit protocol en de uitrol van de daartoe benodigde ICT-applicaties.

In hoofde van de vice-voorzitter van de C.M.R.O., **de heer Jean-Paul Janssens**, en de magistraat-projectleider, **de heer Eric Beaucourt**:

- de C.M.R.O. verbindt er zich toe om de Vaste Vergadering en het V.B.S.W. **bij te staan in de opbouw van een instrument van werklasmeting voor de hoven en rechtbanken**, in het bijzonder voor wat betreft de te volgen methodologie. De C.M.R.O. verbindt er zich toe om het product van haar werkzaamheden over te maken aan het V.B.S.W.. De C.M.R.O. herneemt het engagement om voor de looptijd van het project van de werklasmeting voldoende middelen vrij te maken die minimaal kunnen begroot worden op **2 voltijds equivalenten**,
- de C.M.R.O. en de magistraat-projectleider **herzien in functie van dit protocol de huidige werkafspraken zoals neergelegd in de partnerschapsovereenkomst van 2 oktober 2008 uiterlijk voor 1 september 2010**. Tot dan blijven de bestaande werkafspraken gelden.

III. UITVOERING VAN DE PROJECTEN "WERKLASMETING" EN "STATISTIEK"

1. De Vaste Vergadering

Tot de eventuele wettelijke realisatie van een College van de hoven en rechtbanken en bijhorende steundienst waarbij het project van de werklasmeting en de statistiek kan worden ondergebracht, **blijft de Vaste Vergadering het feitelijk orgaan dat fungeert als aanspreekpunt van de minister van Justitie en het orgaan binnen hetwelk het project inzake werklasmeting en statistieken van de hoven en rechtbanken zal worden gerealiseerd.**

Onverminderd de bepalingen van artikel 352bis Ger.W., blijven het beheer van het proces van werklasmeting en de resultaten ervan in handen van de hoven en de rechtbanken.

De verdere afbakening van de respectieve verantwoordelijkheden voor de aanmaak, de verwerking, het beheer, de toegang en het gebruik van statistieken zal voorwerp uitmaken van het actieplan vermeld onder punt II van dit protocol.

De Vaste Vergadering kiest onder de leden een voorzitter.

De Vaste Vergadering doet de minister van Justitie voorstellen die zijn aangenomen bij consensus. Als er geen consensus kan worden bereikt, moeten afwijkende meningen afzonderlijk worden vermeld.

Andere overkoepelende overlegstructuren binnen de hoven en de rechtbanken kunnen beroep doen op het secretariaat van de Vaste Vergadering. Een huishoudelijk reglement regelt de relaties tussen deze overlegstructuren en het secretariaat. De projecten werklasmeting en statistiek hebben steeds voorrang.

2. Het Vast Bureau Statistiek en Werklasmeting

Het V.B.S.W., opgericht bij de Vaste Vergadering, vormt het operationeel orgaan van het project van de werklasmeting en de statistiek.

De samenstelling zoals bepaald in punt 4.2. van het protocol van 4 juni 2008 blijft van toepassing onder de hierna bepaalde voorwaarden:

2.1. Magistraat-projectleider:

De heer Eric Beaucourt, magistraat en voorzitter van de C.M.R.O., wordt met ingang van 1 januari 2010 in opvolging van mevrouw Lola Boeykens, aangesteld als magistraat-projectleider. In akkoord met de Vaste Vergadering en de heer Eric Beaucourt gebeurt dit **onder volgende voorwaarden:**

- de heer Eric Beaucourt vervult de functie van "magistraat-projectleider" naast de functie van voorzitter van de C.M.R.O. . Conform artikel 7 van de Wet van 20 juli 2006 tot instelling van de Commissie voor de Modernisering van de Rechterlijke Orde wordt hij hiertoe gemachtigd door de minister van Justitie. In geval van belangenconflict in hoofde van de heer Eric Beaucourt in de uitoefening van de functie van voorzitter van de C.M.R.O. met de functie van magistraat-projectleider, wordt de voorzitter bij toepassing van artikel 7 van de Wet van 20 juli 2006 beschouwd als "verhinderd" en neemt de vice-voorzitter zijn functies waar.
- voor het project statistiek wordt de magistraat-projectleider bijgestaan door een functioneel diensthoofd, die wordt aangeduid onder de statistisch analisten van het V.B.S.W.

2.2. Statistisch analisten (niveau A1)

De volgende personele middelen worden voorzien:

- 4 voltijds equivalenten van de Afdeling Statistiek van de FOD Justitie, worden gedetacheerd naar het V.B.S.W.. Zij behouden desgevallend hun contract met de FOD Justitie met detachering naar het Directoraat-Generaal Rechterlijke Organisatie, met behoud van hun (sociaal) statuut en verloning.
- 3 contractuelen, aangeworven in het kader van het protocol van 4 juni 2008

2.3. Informatica

Ten aanzien van het V.B.S.W. gelden volgende afspraken:

- voor de informaticabehoeften van het V.B.S.W., het onderhoud en de dienstverlening bij het dagelijks gebruik wordt door de stafdienst ICT een specifieke helpdeskfunctie voorzien.
- voor alle problemen die verband houden met de informatica-aangelegenheden van het V.B.S.W. wordt binnen de stafdienst ICT een Account Manager aangeduid
- voor de statistiek en de informatiehuishouding wordt het engagement waarbij het V.B.S.W. kan beschikken over het equivalent van twee voltijdse informatici/expert SAS na evaluatie van hun contract, verlengd voor de duur van dit protocol. Zij worden aangeworven door de Stafdienst ICT van de FOD Justitie en gedetacheerd naar het V.B.S.W. waar ze hun werkzaamheden uitoefenen conform een functieprofiel en taakomschrijving die worden opgesteld in onderling overleg met het V.B.S.W.. De SAS-experts staan in nauw overleg met de competentiecel SAS van de stafdienst ICT. Bij de ontwikkeling van een datawarehouse en webapplicatie "statistiek en werklastmeting" voor de hoven en de rechtbanken wordt vertrokken van de software SAS9 zoals gebruikt binnen alle FOD's.

2.4. Vrijwillige detachering vanuit de rechterlijke orde

Er wordt via de Vaste Vergadering opnieuw beroep gedaan op het engagement van de korpsschefs van de hoven en de rechtbanken om een lid van het gerechtspersoneel (griffier, administratieve kracht,...) vrijwillig en zonder compensatie te detacheren naar het V.B.S.W..

3. Het secretariaat

De minister van Justitie herneemt het engagement zoals opgenomen onder punt 4.3. van het protocol van 4 juni 2008 om te voorzien in middelen voor secretariaatsondersteuning van de Vaste Vergadering en het V.B.S.W. als volgt:

De volgende personele middelen worden voorzien:

- 1 secretariaatsmedewerker (niveau C). De administratief assistent werkzaam bij de Afdeling Statistiek van de FOD Justitie blijft hiertoe gedetacheerd
- 1 secretariaatsmedewerker (niveau B). Hiertoe wordt voorzien in de vervanging van mevrouw C. Halin.
- 1 vertaler (niveau B)
- 1 jurist (niveau A)

Het V.B.S.W. stelt één secretariaatsmedewerker van tenminste niveau B ter beschikking van de Vaste Vergadering,

De personeelsleden van het secretariaat staan onder de operationele leiding van de magistraat-projectleider van het V.B.S.W. en worden bij voorrang ingezet voor het project werklasmeting en statistiek, met uitzondering van de secretariaatsmedewerker die ter beschikking is gesteld van de Vaste Vergadering en die onder de operationele leiding van de voorzitter van de Vaste Vergadering staat.

4. Huisvesting

De huidige locatie van de Vaste Vergadering, het V.B.S.W. en het secretariaat, gelegen te Leuvenseplein 4, 1000 Brussel wordt gehandhaafd. Een andere locatie kan worden toegewezen door de minister van Justitie in overleg met de Vaste Vergadering en het V.S.B.W..

IV. VERDERE OPERATIONALISERING VAN HET PROJECT "WERKLASTMETING"²

1. Doel

Het **werklasmettingsinstrument** heeft tot doel:

- het kwantificeren van de personeelsbehoeften voor magistraten en gerechtspersoneel (prioritair doel)
- het vergelijken en optimaliseren van de werkwijzen en werkprocessen (ondersteunend doel)

De werklasmeteerresultaten hebben niet tot doel de individuele evaluatie van magistraten en gerechtspersoneel

---

² Zie punt 4.7 protocol 4 juni 2008

2. Doelgroep van de werklastmeting

De werklastmeting wordt ontwikkeld voor alle personeelscategorieën, met name de magistraten van de hoven en rechtbanken en de leden van het gerechtspersoneel (referendarissen, (hoofd)griffiers, administratief personeel,...), en dit voor alle types van rechtscolleges, met name het Hof van Cassatie, de hoven van beroep, de arbeidshoven, de rechtbanken van eerste aanleg, de arbeidsrechtbanken, de rechtbanken van koophandel, de vredegerichten en de politierechtbanken.

3. Methodologie van het werklastmeetinstrument

Er wordt verder gewerkt op basis van de methode, opgesteld conform het protocol van 4 juni 2008 en goedgekeurd door het Begeleidingscomité.

Daarbij wordt vertrokken van de bepaling van kernproducten, het vaststellen van de corresponderende afhandelingstrajecten en de corresponderende behandeltijden, dit alles gekoppeld aan het vastleggen van de beschikbare arbeidstijd, rekening houdend met onbeschikbaarheden en niet-dossiergebonden activiteiten.

Gelijktijdig met het ondertekenen van dit protocol, zal de minister van Justitie ten behoeve van het Begeleidingscomité een wetenschappelijk advies vragen, dat betrekking heeft op de geschiktheid van de methode zoals tot op heden ontwikkeld, en zoals door het V.B.S.W. uitgevoerd, om de doelstellingen, die in het protocol van 4 juni 2008 en in onderhavig protocol werden vooropgesteld, te bereiken.

Dit advies zal gevraagd worden aan de universitaire instellingen die de haalbaarheidsstudie "naar een werklastmeetinstrument voor de zetel"³ hebben gerealiseerd. Dit advies moet binnen de kortst mogelijke termijn worden opgeleverd.

Bij het uitvoeren van deze opdracht zullen de universitaire instellingen kennis nemen van alle documenten die zij hiervoor nuttig achten en zullen zij alle betrokken partijen horen, inzonderheid de magistraat-projectleider, de voorzitter van het Begeleidingscomité, de korpschefs van de pilotsites en de C.M.R.O.

Naast het gevraagde advies kunnen de universitaire instellingen alle aanbevelingen formuleren die zij nuttig achten.

Behoudens afwijkende beslissing van de minister van Justitie, zal de kostprijs van deze opdracht het bedrag van 5.500 EUR, exclusief BTW, niet overschrijden.

Tijdens de uitvoering van de opdracht toevertrouwd aan de universitaire instellingen, zal het V.B.S.W. zijn werkzaamheden verder zetten.

---

³ R. Depré, V. Conings, A. Hondeghem, D. Delvaux, F. Schoenaers, J. Maesschalck, Haalbaarheidsstudie naar een werklastmeetinstrument voor de zetel, 2007.

Voor de toekomstige validaties van het werklasmetingssysteem kan het begeleidingscomité hierover via de minister van Justitie voorafgaand eveneens een wetenschappelijk advies inwinnen. Behoudens afwijkende beslissing van de minister, kan het maximum te besteden bedrag voor een dergelijke adviesopdracht maximaal 5.500 euro exclusief B.T.W. bedragen.

4. Interne overlegstructuur

De interne overlegstructuur die naast de Vaste Vergadering, het V.B.S.W. en het Secretariaat bestaat uit het overkoepelende Begeleidingscomité, expertengroepen per soort hof of rechtscollege en de ondersteuning door het C.M.R.O. zoals uitgetekend in het protocol van 4 juni 2008 blijft van toepassing zoals hierna bepaald:

4.1. Begeleidingscomité "werklasmeting"

De bepalingen zoals opgenomen onder punt 4.7.5.2. van het protocol van 4 juni 2008 inzake samenstelling, organisatie en taalpariteit van het begeleidingscomité "Werklastmeting" blijven van toepassing, behoudens voor wat hierna wordt bepaald:

- elk vast lid van het begeleidingscomité kan zich laten vervangen door een gemandateerde magistraat of hoofdgriffier van dezelfde taalrol die hij aanwijst en die het vaste lid volwaardig kan vertegenwoordigen en verbinden
- de C.M.R.O. maakt deel uit van het begeleidingscomité met raadgevende stem

Het begeleidingscomité heeft tot opdracht:

- de validatie van het generieke werklasmetsysteem voor alle soort hoven en rechtbanken.
- de validatie van kernproducten en behandel tijden, nadat er een validatie door een expertengroep is gebeurd per soort gerecht
- de validatie van de rapportering over de resultaten.
- het uitbrengen van een advies aan de Vaste Vergadering over de voorstellen van pilotsites

4.2. Expertengroepen "werklasmeting"

De bepalingen zoals opgenomen onder punt 4.7.5.3. van het protocol van 4 juni 2008 inzake samenstelling, organisatie, taalpariteit en opdracht van de expertengroepen blijven van toepassing.

Naast de expertengroepen voor de hoven van beroep worden ook de expertengroepen voor de andere soorten rechtscolleges geoperationaliseerd, te beginnen met deze van de arbeidsrechtbanken.

4.3. C.M.R.O.

De C.M.R.O aanvaardt om haar opdracht betreffende de ondersteuning van de Vaste Vergadering en van het V.B.S.W. bij de ontwikkeling van het werklustmeetinstrument voor de hoven en rechtbanken en de minimale ter beschikkingstelling van twee voltijds equivalenten verder te zetten onder de voorwaarden zoals bepaald in het protocol van 4 juni 2008.

4.4. B.I.R.O.

De toewijzing van de opdrachten inzake codering en automatisering van data aan het BIRO in het protocol van 4 juni 2008 wordt ingetrokken en verder geregeld in het kader van het uit te werken Actieplan voor de Statistiek.

4.5 Pilootsites "werklustmeting"

Voor elk van soorten rechtscolleges worden de pilootsites aangeduid door de Vaste Vergadering op advies van het Begeleidingscomité.

De aldus aangeduide pilootsites zullen via hun korpschef uitdrukkelijk en schriftelijk toetreden tot de bepalingen van onderhavig protocol, dat hen door de voorzitter van de Vaste Vergadering vooraf wordt medegedeeld, waarna hun aanduiding definitief wordt.

In elk van de pilootsites duidt de korpschef één of meerdere contactpersonen aan die met het V.B.S.W. en in overleg met de C.M.R.O. samenwerken.

Elke pilootsite is ondermeer belast zijn medewerking te verlenen aan:

- het aanstellen van één of meerdere coördinatoren per site
- de bepaling van kernproducten
- de interne validatie van kernproducten
- het meten van tijden

V. VERDERE OPERATIONALISERING VAN HET PROJECT "STATISTIEK"⁴

Dit wordt nader uitgewerkt in het voorstel van actieplan zoals bepaald onder punt II van dit protocol.

---

⁴ Zie punt 4.7 protocol 4 juni 2008

Bij het uitwerken van dit actieplan kan desgevallend via de minister van Justitie worden voorzien in een beperkte externe bijstand van het V.B.S.W. voor een in de tijd beperkte opdracht. Behoudens afwijkende beslissing van de minister, kan het maximum te besteden bedrag voor een dergelijke adviesopdracht maximaal 5.500 euro exclusief B.T.W. bedragen.

VI. GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN

1. Communicatie⁵

De Vaste Vergadering en het V.B.S.W. zullen in onderling overleg de nodige inspanningen doen om de communicatie rond het opzet, de methodologie en de voortgang van deze projecten te verzorgen.

De Vaste Vergadering duidt in zijn schoot de magistraat of de magistraten aan die belast zijn met de externe communicatie, inzonderheid de communicatie met de wetgevende kamers en derden, die belang hebben bij het project. Deze communicatie gebeurt in overleg met de magistraat-projectleider.

De magistraat-projectleider is in overleg met de voorzitter van de Vaste Vergadering in beginsel belast met de interne communicatie ten aanzien van de leden van de rechterlijke orde en de leden van de pilotsites.

2. Congruentie tussen de Werklastmeetinstrumenten en de Statistiek van het Openbaar Minister en de hoven en rechtbanken⁶

De congruentie wordt bewaakt door een wederzijdse uitwisseling van gegevens .

Bovendien kan het College van Procureurs-generaal als waarnemer en met raadgevende stem deelnemen aan het Begeleidingscomité.

3. Opvolging en evaluatie⁷

In ruil voor de door de minister van Justitie toegekende middelen legt de Vaste Vergadering op regelmatige tijdstippen verantwoording af over de besteding van deze middelen, ondermeer door een jaarlijks activiteitenverslag, waarin ook het V.B.S.W. over haar werkzaamheden rapporteert.

---

⁵ Zie punt 4.8 protocol 4 juni 2008

⁶ Zie punt 4.9 protocol 4 juni 2008

⁷ Zie punt 4.10 protocol 4 juni 2008

Met betrekking tot de werklasmeting wordt voorzien in een regelmatige vooruitgangsstaat en dit minimaal om de zes maanden aan het begeleidingscomité.

De voorstellen van generiek werklasmmeetinstrument en de resultaten van de werklasmmeting worden door de Vaste Vergadering overgemaakt aan de Minister van justitie. Deze keurt in overleg met de Vaste Vergadering en desgevallend na hierover wetenschappelijk advies te hebben ingewonnen de resultaten goed- of af en legt conform de procedure van artikel 352bis Ger.W. de wijze waarop de werklasm wordt geregistreerd en de wijze waarop de geregistreeerde gegevens worden geëvalueerd vast.

De resultaten van de werklasmmeting worden vervolgens ter beschikking gesteld van de minister van Justitie en zijn diensten, de Wetgevende Kamers en de betrokken rechtscollages. Over de toegang tot de resultaten voor andere derden beslist de Vaste Vergadering geval per geval.

De minister van Justitie zal na ontvangst van het voorstel van actieplan in overleg met de Vaste Vergadering en het V.B.S.W. binnen een termijn van drie maand een definitief actieplan inzake de verdere ontwikkeling van de statistiek voor de hoven en rechtbanken laten opstellen en in uitvoering brengen.

VII. ONDERTEKENING

Voor akkoord

Brussel, 25 juni 2010

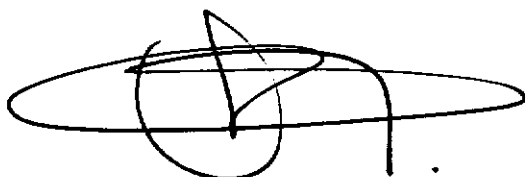
De partijen:

De minister van Justitie,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'S' followed by a vertical line and a horizontal crossbar.

Stefaan De Clerck

Voor de (Uitgebreide) Vaste Vergadering van de korpschefs van de Zetel

A handwritten signature in black ink, featuring a large, circular loop with a vertical line through it and a horizontal crossbar.

Ghislain Londers, voorzitter van de Vaste Vergadering

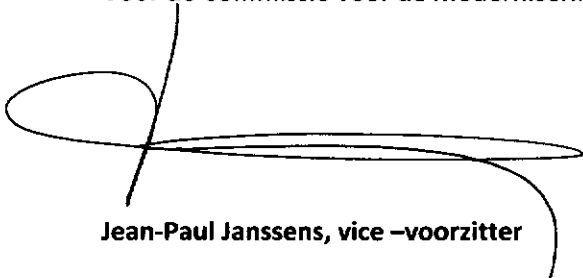
De partners:

Voor het Vast Bureau van werklastmeting,

Eric Beaucourt, magistraat projectleider

Voor de Commissie voor de modernisering van de rechterlijke orde

Jean-Paul Janssens, vice –voorzitter

Voor FOD Justitie

Alain Bourlet, Voorzitter

In bijlage 5 bij dit protocol gaat tevens de lijst van de leden van de Vaste Vergadering van de korpschefs van de Zetel die de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie, in zijn hoedanigheid van Voorzitter van die Vaste Vergadering, mandateren om het protocol te ondertekenen en hun bereidheid bevestigen om een objectief werklastmeetinstrument voor de Zetel te ontwikkelen.